

Prentsa idatzia

‘Ara’, katalanezko egunkari berria

Mugimenduak daude prentsa katalanean. Avuierosi zuen orain urtebete *El Punt* kaleratzen duen enpresak. *La Vanguardia* katalanez aterako omen da datorren otsailetik aurrera.

Aurretik baina, azaroaren 28an, *Ara* egunkari berria argitaratzen hasiko dira.

ARITZ GALARRAGA

Argazkiak: Oriol Clavera

AZAROAREN 28A egun seinalatua izango da prentsa katalanarentzat: Parlamenturako hauteskundeak izango dira, batetik. Bartzelona eta Madril en arteko futbol partida bezper a da, bestetik. Bi-biak lehen lerroko gertakariak dira hango para-jeetan —akaso bigarren a lehen a baino-ago—. Baina horiengatik baino, egun seinalatua izango da katalanez osoki idatzitako egunkari berriak ibilbidea hasiko duelako. *Ara* (“Orain”) jarri diote izena. Urte asko dira, hogeita hamarretik gora, egunkari katalanik egonkortzen ez dela.

Ezen *Avui* en sorreraz gero, 76an, eta *El Punt* ena hiru urte gero-ago, *El Periódico* kazetaren katala-nezko edizioa baino ez baita sortu, berau ere orain urte tako bat, hamahiru bai. Hori da orain *Ara* egunkaria kaleratzeko motiboetarik bat, Carles Capdevila zuzendariaren hitzetan, eskaintza berrien sorrera eza: “Eta mundu berria ari da jaio-tzen, herrialde berria, eta herrialde hori azaltzen lagunduko duen egun-kari berria behar dugu”. Mundua aldatzen ari da beraz (noiz ez?) eta Katalunia, Espainiarekin, Europa-rekin erlazionatzeko bide berriak bilatzen: “Irtenbideak aurkitu behar ditugu sortzen ari den kontakizun nazionala osatzeko”.

Krisia da beste zio bat. Krisi garaian omen daude paperezko agerkariak, egungo egunkari eredu a agortuta, egoera ezkor askoa dute han eta hemen. Berrasmatu beharra

Azaroaren 28an aterako da *Araren* lehenengo zenbakia, 11.000 aleko tiradarekin. Erredakzioan jo eta su ari dira azken ukituekin.

dute beren burua berripaperek. Apustuak, hargatik eta itxura batean, arriskutsua iduri du. Baina aukera ere bada Capdevilaren hitzetan, baikortasun eta fede ekintza egingo dutela arropostu digu, aurre-rapausoa, garaiok horretarako direla. Gainera, “abantaila dugu egun merkatuan daudenekin, ez dugu egoeraren aurrean erreakzionatu behar, zerotik jaioko gara, gauza batzuk jakinda. Nahiz eta ez jakin ondo nora goazen, badakigu joan goazela”. Teknologia berrien kasuan, adibidez.

Hirukoitza da erronka, beraz: aipatu dugu Kataluniako soziopolitika, aipatu krisia. Aipatu behar ditu-

gu hurrena teknologia berriak, sare sozialak. Izugarri ari omen dira aldatzen komunikabideak horiei esker edo horien erruz: “Kazetaritza gartzten ari da eta, aldaketen jakitun, plataforma anitzeko egunkari gisa sortuko gara. Ez web gunea duen egunkari soil: sukalde digitala izango da gurea, paperezko bertsioa egingo dugu, digitala, iPad edota segapoto-an irakurtzekoa, telebista, irrati kanalak izango ditugu, newsletter eta alerta bidezko sms-ak”. Irakurle komunitatea sortzeko asmoa agertu dute bestalde, “eta dauden leku guztietan bilatuko ditugu irakurleak. Komunitate jakin batzuk zaindu nahi ditugu, gurasoak, irakasleak,

herri kulturen dabiltzanak, oinarritzeko kiroletan”.

Izen ezagunak

Kataluniako komunikabideen panoraman izen sonatu askoak dira *Arako* kideak: Antoni Bassas (urte luzeetan Catalunya Ràdiok o ahotsa, orain TV3ek Washingtonen duen korrespontsala), Albert Om (TV3eko aurpegi ezagunenetakoa), Toni Soler (*Polònia* telebista saio satirikoaren zuzendaria), Xavier Bosch (besteak beste, *Aruko* zuzendari ohia). Zuzendaria bera, Carles Capdevila, luze ibilia da irratian, telebistan, prentsa idatzian, herrialdeko komunikabide garrantzitsuetan.

Kolaboratzaileen artean ere osatu dute zerrenda: Josep Ramoneda, Salvador Cardús, Carme Riera, Albert Sánchez Piñol. *International Herald Tribune* eta *The New York Times* egunkariekin lortutako akordioari esker gainera, Umberto Eco edota Mikhail Gorbaxov izango dituzte tarteka bertako orrialdeetan. Izen horiei, ahantzi gabe, gehitu behar zaie diruaren gehien-goia jarri dutenena: enpresa argitaratzailea Cultura 03 izango da (*Ara* Llibres editorialaren jabea, *Sàpiens*, *Descobrir Catalunya* eta bestelako publikazioen arduraduna). Bai eta Kataluniako enpresari aberatsenetako batzuk ere, Artur Carulla (Agrolimen taldeko presidentea) eta Ferran Rodés (Ha vas taldek o zuzendari nagusia) kasurako.

Orain arte hitz egindakoak ikusita, berehalak oan iritsi zaizkio proiektuari kritikak, espainiar eskuin uzkurereko komunikabideetatik bereziki: Montillak milioi bat euro oparitu dizkiela, egunkari separatista izango dela –kritika edo ia irain moduan– eta abar. Beste nonbait dute burua baina, egunkariaren sustatzaileek. “Korrontearen aurka ari gara neurri batean, badaikit”, diosku Capdevilak, “eta gisa honetako proiektu batek beti jasoko ditu kritikak. Lasai gaude, badugu web gunea, ara.cat izeneko, eta bertan daude jaso ditugun dirulaguntzak, egunkariaren praktika profesionalerako kodea”. Oso kontzentratu daude egunkaria aurre-

Carles Capdevila *Arako* zuzendaria probako zenbakietako bat eskutan duela.

ra ateratzen, “oraintxe bertan sekulako ardura dugu gure bizkar, itxaropen handia sortu du egunkari berriak. Aurkezpen saio piloa egiten ari gara, harpidedun mordoa bildu zaigu egunkaria nolakoa den ikusi aurretik, 25.000 jarraitzailetik gora dugu Facebook orrian. Horiei denei tamainako erantzuna ematek o lanean ari gara orain”.

Prentsaren egoera

Mugimenduak daudela bistan da prentsa katalanean. Hasteko, *Arui* erosi zuen orain urtebete *El Punt* argitaratzen duen enpresak, Hermes Comunicació izenekoak. Makal zebilen azken urteotan *Arui*, diruarekin arazoak, hainbat eskutatik pasa eta gutxi hobetu. Gauza bitxi xamarra gertatzen da orain: nahiz batzuk informazioa lokal lantzen duen gehiago (*El Punt*), besteak nazionala (*Arui*), gero eta antzekotasun handiagoak dituzte, gero eta eskaintza berdinagoa, berriak, produktua, g ehirgarriak. E goera horrek definizio prozesuan sartu ditu bi egunkariak. Oficina de Justi-

ficación de la Difusión elkar-teak iaz egindako ikerketaren arabera, 36.000 aleko tirada du *Arui*ak. 30.000koa *El Punt*ek.

Badirudi bestalde, *La Vanguardia* berripapera katalanez argitaratuko dela datorren urteko otsailetik aitzina. Aurtengo udan David Gonzalez *Arui* egunkariko zuzendariorde ohia kontratatu zuten katalanezko edizioaren ebaluazio eta planifikazioaren ardura bere gain har zezan. Hainbat komunikabidek argitaratu dute gainera *Arui*tik kaleratutako langileetako batzuk hasiko direla lanean *Ara* egunkarian. Godó taldeak argitaratzen du *La Vanguardia* eta 235.000 alekoa du tirada. Horiei gehitu behar zaie Zeta taldearen *El Periódico* kazetak katalanezko edizioa argitaratzen duela 1997. urtetik, 181.000 aleko tiradarekin. Itzultzaile automatikoak egiten du katalanezko bertsioa, gaztelaniakotik itzuliz.

Capdevila lasai agertu zaigu beste behin, diplomatiko oso: “Mugimendu horiek ez dira gurean bakarrik gertatzen, mundu mailako fenomeno da. Leku askotan ari dira agerkariak elkartzen, birmoldaketa behar duen sektorea da prentsa idatzia. Gainera zenbat eta produktu gehiago izan katalanez, hobeto, horrek esan nahi baitu katalanaren osasuna ona dela. Denentzat dago lekua gurea bezalako herrialdean”. Azaroaren 28an, beraz, *Ara* egunkari berria argitaratuko dute. Hasteko, 11.000 ale. Ikusiko dugu zer den, nolakoa, eta, beharbada, hemen kontatuko. ■

Rio Arga Kalea 28, 31014 Iruña Tel 948 13 26 97 lua@luarq.com

SOLOZABAL
Eskura ezazu teorikoa 5 egundetan
edozein gidabaimenerako

- IKASTARO INTENTSIBOAK
- CAP IKASTAROAK
- ADR IKASTAROAK
- GARRAIOLARIEN LANBIDE-TREBAKUNTZAKO IKASTAROAK

☎ 943 217 390

www.solozabalautoeskolak.es